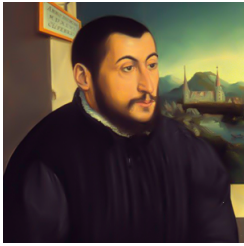

Svätý Peter Canisius

Plinio de Oliveira

20. decembra 2020 ✚ **Svätec týždňa**

Životopisné údaje:

Svätý Peter Canisius (1521-1597), člen Spoločnosti Ježišovej, je vyznávač a učiteľ Cirkvi. Viedol protireformáciu v nemeckých krajinách, napísal

katechizmus, ktorý ešte v jeho živote prešiel 200 vydaniami a je známy ako kladivo protestantov. V roku 1555 cisár Ferdinand Rakúsky napísal svätému Petrovi Canisiovi o prvej časti jeho katechizmu toto:

„Najdôstojnejší otec a drahý priateľ.“

„Prečítali sme si a preskúmali prvú časť vášho katechizmu. S Božou pomocou usudzujeme, že zverejnenie takéhoto diela veľmi pomôže večnej spásy našich verných poddaných. Žiadame vás preto, aby ste ho bezodkladne dokončili a poslali nám úplnú kópiu, aby sme ho mohli preložiť do nemeckého jazyka. Po vydaní v latinskom a nemeckom jazyku sa bude používať na výučbu mládeže na všetkých našich školách a nahradí všetky ostatné katechizmy. Ktokoľvek sa nebude riadiť týmto dekrétom, uvalí na seba prísne tresty a náš hnev.“

„Prikazujeme, aby ste na okrajoch zahrnuli odkazy na knihy a kapitoly textov z Písma, cirkevných otcov a učiteľov, ako aj kánonického práva, ktoré v priebehu práce citujete s takou veľkou erudovanosťou. Toto umožní menej skúseným učiteľom a ľudu vyhľadať si tieto originály.“

„Máme veľkú nádej, že týmto spôsobom budú tí, ktorí upadli do bludu, privedení späť do lona Svätej Matky Cirkvi, a že mnohí, po preskúmaní pôvodných zdrojov, ktoré ste použili, sa budú riadiť náukou, ktorú vaša práca predkladá. Pomôžete tisícim dušiam a dostanete stonásobnú odmenu od Všemohúceho Boha.“

„Ako kresťanský kráľ, ktorý je úprimne znepokojený večnou spásou svojich verných poddaných, poskytneme vám a vašej náboženskej spoločnosti so svojou kráľovskou štedrosťou náležitú finančnú náhradu.“

Bratislava, 16. marca 1553.

Existuje výňatok z kázne svätého Petra Canisia o korupcii duchovenstva v Nemecku:

„Oltár Boží sme zneuctili nečistými rukami a skazenými perami, našimi nečistými srdcami, škandalóznym životom a nesmiernymi prestúpeniami zákona. Náš hriech je o to väčší, že urážame (kňazskú) dôstojnosť, ktorá nám bola udelená. Preto je kvôli nám Božie meno vysmievané. U takýchto mužov niet doma poctivosti, niet triezvosti pri stole, niet zdržanlivosti v posteli, niet štúdia ich kníh a niet oddanosti v ich srdciach.“

Komentár profesora Plinia:

Tieto texty si zaslúžia komentár. Prvý úryvok predstavuje postoj cisára Ferdinanda Rakúskeho k šíreniu katolíckej viery v jeho ríši. Môžete si všimnúť, že v tomto výňatku zaujal cisár niektoré nesprávne postoje, poznačené regalizmom, teda nenáležitým zasahovaním panovníka do cirkevných záležitostí. Rozhodol o použití katechizmu svätého Petra Canisia, akoby bol duchovnou autoritou. Uviedol, že kráľovská autorita zakáže šírenie akéhokoľvek iného katechizmu v Rakúsku a bude akceptovať iba tento. Potom dal príkaz svätému Petrovi Canisiovi, aby na okraj uviedol citáty a odkazy, akoby bol svätec jeho úradníkom. Aj keď je pravda, že táto nepríjemná poznámka sa v liste objavuje, má aj jeden veľmi chvályhodný aspekt. Dáva dnešnému človeku, ktorý si zvykol na masívny laicizmus našej doby, lekciu o cnosti. Vidíme tu pozoruhodnú túžbu katolíckeho kráľa šíriť v jeho kráľovstve pravú náuku.

Vidno, že prijal prvú časť katechizmu, analyzoval ju a urobil si o nej a o svätom Petrovi Canisiovi vysokú mienku. Preto horlivo túžil rozšíriť ten katechizmus všade vo svojom kráľovstve. Za týmto účelom požiadal o čo najskoršie dokončenie práce. Povedal svätcovi, že od jeho katechizmu očakáva dobré výsledky, a tiež sľúbil, že ho preloží do nemčiny. Šírenie tohto katechizmu bolo veľkým dielom kontrarevolúcie; preto cisár urobil pre Cirkev veľké dobro.

Tento konkrétny katechizmus bol dôležitý, pretože mnoho ďalších autorov, ktorí písali katolícke katechizmy, robilo ústupky vtedajším bludom, a ich knihy mali protestantskú príchut'. Takže aj vtedy bolo ťažké nájsť dobrý katechizmus, ktorý by bol ortodoxný a súčasne prístupný priemernej mládeži a deťom. Preto chápeme dychtivosť cisára využiť túto príležitosť. Dobrý katolícky cisár zaujal postoj horlivosti.

Cisár chcel ustanoviť katechizmus svätého Petra Canisia ako jediný, pretože jeho poslaním bolo brániť Vieru. Jednak preto, že bol sám katolík, ale tiež preto, že najväčšou starostou svetskej moci by malo byť šírenie katolíckej viery. Ak je katolícka viera v kráľovstve dobre vyučovaná a šírená, možno očakávať veľa dobrého. Ak sa bude zle učiť a slabo šíriť, nič dobré z toho nevzide, pretože všetko dobré pochádza iba zo svätej katolíckej viery.

Táto zásadná obava je jadrom listu a je dobré vidieť predstaviteľa najvyššej moci na Zemi, ako usiluje o šírenie dôkladnej katolíckej náuky.

Ak porovnáte jeho postoj s postojom mnohých mocných štátnikov našej doby, pochopíte, ako veľmi poklesol celý spoločenský poriadok a znížil sa zdravý náboženský vplyv v súčasnom svete. V tomto zmysle je list poučný.

Druhý text je z kázne svätého Petra Canisia, ktorý hovoril o situácii nemeckých duchovných svojej doby.

Hovoril v množnom čísle „my“ nie preto, že by sa považoval za vinného, ale ako prejav zdvorilosti voči ostatným. Pravidlo zdvorilosti hovorí, že keď niekto musí napomínať iného, namiesto toho, aby povedal: „Máte tento nedostatok,“ mali by ste povedať: „Máme tento nedostatok.“ Toto „my“ je zdvorilý spôsob, ako hovoriť kritiku a každý, kto nie je hlupák, tomu porozumie.

Je to spôsob rozprávania, ktorý odhaľuje vôľu neuraziť ostatných, je to úctivosť a rafinovaný spôsob, ako uplatniť cnosti lásky a spravodlivosti. Odhaľuje úctu, ktorú by sme mali mať k niekomu, koho napomíname.

Veľmi jasne a stručne poukázal na vady duchovenstva svojej doby. Vždy je užitočné vidieť svätého, ktorý napomína duchovenstvo, pretože normálna tendencia katolíckych laikov je zaujať voči duchovenstvu postoj

úcty, uspokojenia a sympatií. Aj keď je táto tendencia dobrá, nie je dobré zatvárať oči pred pravdou a realitou. Laik má tiež povinnosť analyzovať chyby duchovenstva. Nemal by popierať pravdu v mene úcty. To by bolo nesprávne. Je užitočné vidieť, že svätí taký postoj nezaujímal.

Svätý Peter Canisius uviedol, že duchovenstvo je tvorené z mužov, ktorých život nie je cnostný. Povedal, že nie sú triezvi pri stole, ani čistí na svojich lôžkach. Počas štúdia sa nestarali o knihy a nemali v srdciach vernosť. Čo zostalo? Nič! Je to veľmi silné pokarhanie. Svätý pozrel a videl situáciu jasne a objektívne, a potom hovoril slovami, ktoré tie chyby dôrazne odsudzovali. Je pre nás dobré vidieť príklad veľkého svätca, ako je svätý Peter Canisius, že pokiaľ to od nás vyžadujú okolnosti, nemali by sme sa báť prehovoriť proti chybám dnešných duchovných.

Prosme svätého Petra Canisia, aby nám dal túto milosť.

Spoločnými silami prebudíme SVEDOMIE Slovenska, bojujme za Vieru a hodnoty kresťanskej civilizácie. Bez Vás Christianitas.sk nezvládneme financovať, preto prosíme o Vašu PODPORU. Ďakujeme!

Bankové spojenie: **SK776500000000020594299**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-peter-canisius/>